

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6CoP/12/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4414217476
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Doležajová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4414217476.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ingrid Doležajovej a členiek senátu JUDr. Dagmar Podhorcovej a JUDr. Marty Polyákovej, vo veci starostlivosti súdu o maloletú Y. H., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky, zast. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: I. H., nar. XX. XX. XXXX, bytom T. D., Z. XXX, zast. Advokátska kancelária JUDr. Ladislav Magyerka, s.r.o., so sídlom Nové Zámky, M.R. Štefánika 73 a S. H., nar. XX. XX. XXXX, bytom T. D., Z. XXX, zast. JUDr. Klárou Decsiovou, advokátkou so sídlom Nové Zámky, Radničná 4, o návrhu otca na zníženie výživného a zmenu úpravy styku s maloletou a o návrhu matky na zvýšenie výživného, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 18. 02. 2016 č. k. 14P/34/2014-106 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti, ktorou bol zamietnutý návrh matky na zvýšenie výživného a v časti náhrady trov konania p o t v r d z u j e .

V napadnutej časti týkajúcej sa úpravy styku otca s maloletou rozsudok súdu prvého stupňa m e n í len tak, že otec si v určenom čase prevezme mal. dieťa pred bydliskom matky a na tom istom mieste ho v určenom čase i matke odovzdá.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh otca na zníženie výživného a návrh matky na zvýšenie výživného zamietol. Rodičovskú dohodu o úprave styku otca s maloletou uzavretú dňa 18. 08. 2015 neschválil. Ďalším výrokom zmenil rozsudok Okresného súdu Nové Zámky č. k. 7P/31/2013-27 zo dňa 02. 10. 2013 v časti úpravy styku otca s maloletou tak, že otec je oprávnený stýkať sa s maloletou Y. H., nar. XX. XX. XXXX za prítomnosti matky každý párný týždeň v sobotu od 14.00 hod. do 17.00 hod., v rovnakom čase každoročne dňa 26. 12. a každý nepárny týždeň v stredu od 16.30 hod. do 18.30 hod. s tým, že sa v určenom čase stretnú pred domom Z. XXX T. D.. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Pri rozhodovaní o zmene vyživovacej povinnosti otca k maloletej sa spravoval ust. § 68 ods. 1 až 5, § 75 ods. 1 a 2, § 78 ods. 1 a 3 zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len Zákon o rodine). Poukázal na to, že otec žiadal návrhom znížiť jeho vyživovaciu povinnosť zo sumy 100 eur mesačne na sumu 50 eur mesačne a matka maloletej žiadala svojim návrhom zvýšiť výživné otca zo sumy 100 eur mesačne na sumu 150 eur mesačne. Na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že otec maloletej bol v roku 2011, t. j. v čase pôvodného rozhodovania o výživnom zamestnaný u X. X. ako automechanik a čistý mesačný príjem mal vo výške 343 eur, pričom výživné bolo určené dohodou rodičov schválenou súdom vo výške 100 eur mesačne. Od 01. 11. 2013 sa

otec maloletej zamestnal u U. V. ako vodič vykonávajúci prepravy aj do zahraničia a do novembra 2014 mal čistý mesačný príjem 304,84 eura, v decembri 2014 mal príjem 312,47 eura, v januári 2015 mal príjem 339,24 eura a vo februári 2015 (za odpracovaných 12 dní) mal príjem 232,72 eura. V roku 2013 otec čerpal diéty vo výške 1.080 eur (za 2 mesiace), v roku 2014 (za 12 mesiacov) vo výške 9.266,60 eura a v roku 2015 (za necelé 2 mesiace) vo výške 1.235,50 eura. Pracovný pomer u U. V. ukončil dohodou podľa § 60 ZP dňa 28. 02. 2015. Od 01. 03. 2015 bol otec maloletej zaradený na ÚPSVaR Nové Zámky do evidencie uchádzačov o zamestnanie a bola mu priznaná dávka v nezamestnanosti 12,6603 eura denne. Dňa 04. 05. 2015 otcovi vzniklo oprávnenie vykonávať podnikateľskú činnosť v oblasti poskytovania služieb vedenia cudzieho motorového vozidla. Ďalej bolo preukázané, že otec najneskôr od roku 2012 žije v spoločnej domácnosti s priateľkou F. X. v dome jej matky a dňa 17. 06. 2015 sa im narodila dcéra I. X., o ktorú sa spoločne starajú. Priateľka otca má od marca 2015 živnosť, je vlastníčkou motorového vozidla Q. S. a otec maloletej jej za poskytovanie služby vedenia tohto motorového vozidla za august a september 2015 vystavil faktúry na sumu 300 eur mesačne s tým, že na tejto odmene sa dohodli bez ohľadu na to, koľko a akých jász motorovým vozidlom priateľky vykoná. Na strane matky maloletej konštatoval, že táto v čase posledného rozhodnutia o výživnom nebola zamestnaná, keď poberala rodičovský príspevok vo výške 190,10 eura mesačne. V súčasnosti býva aj s dcérou v rodinnom dome u svojich rodičov, ďalšia vyživovacia povinnosť jej nepridula a rodičom prispieva na domácnosť sumou 100 eur mesačne. Od 01. 04. 2015 je matka maloletej zamestnaná v PD Strekov ako robotníčka, kde za mesiace apríl až august 2015 mala čistý mesačný príjem 422,60 eura. Maloletá navštevuje materskú školu a má zdravotné problémy v súvislosti so zníženou imunitou. Dospel k záveru, že návrhy rodičov na zmenu vyživovacej povinnosti otca k maloletej v tomto smere nie sú dôvodné. Prihliadol na skutočnosť, že otec do konca februára 2015 okrem mzdy poberal aj diéty v priemere cca 700 eur mesačne a následne bez dôležitého dôvodu sa vzdal pôvodného zamestnania a teda aj zárobku, a to v čase, keď už musel mať vedomosť o tom, že mu vznikne ďalšia vyživovacia povinnosť a teda vychádzal zo schopností a možností otca. Rovnako tak na pomery matky, ktoré v porovnaní s jej pomermi v čase pôvodného rozhodnutia sa zlepšili, pričom otcovi navyše pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť. Uzavrel, že čistý mesačný príjem matky je 422,60 eura mesačne, potom suma výživného 100 eur mesačne spolu s prídavkom na dieťa vo výške 23,52 eura mesačne a aj s vyživovacou povinnosťou matky voči maloletej (prihliadajúc na osobnú starostlivosť matky o maloletú, ktorá nezanikla) je postačujúca na uspokojovanie odôvodnených potrieb maloletej primeraných jej veku. Návrh otca a matky na zmenu výživného preto zamietol.

Rozhodnutie pokiaľ ide o úpravu styku právne oprel o ust. § 25 ods. 1, § 26 a § 36 ods. 1 Zákona o rodine a dôvodil, že aj keď dňa 18. 08. 2015 sa rodičia maloletej dohodli a uzavreli rodičovskú dohodu ohľadne úpravy styku otca s maloletou, táto sa v dohodnutom rozsahu nerealizovala a nerealizovala sa ani podľa súdom schválenej rodičovskej dohody zo dňa 02. 10. 2013, z ktorého dôvodu dohodu uzavretú rodičmi dňa 18. 08. 2015 neschválil. Poukázal na to, že otec žiadal zmenu úpravy styku s maloletou tak, aby sa mohol s dieťaťom stretávať bez prítomnosti matky a to - každú nedeľu v roku od 10.00 hod. do 18.00 hod., každoročne dňa 26. 12. v rovnakom čase a druhý augustový týždeň v roku v celosti tvrdiac, že posledné stretnutia s maloletou prebiehali bezproblémovo, a to aj bez prítomnosti matky. Vychádzajúc zo správy ÚPSVaR Nové Zámky - Referát poradensko-psychologických služieb zistil, že stretávanie otca s maloletou neprebíha bezproblémovo, pretože maloletá je fixovaná na matku, má k nej pozitívny citový vzťah, cíti sa pri nej bezpečne a pri každej príležitosti sa dožaduje jej prítomnosti, pričom s maloletou nebolo možné komunikovať individuálne ani osamote s otcom. Stotožnil sa s názorom ÚPSVaR Nové Zámky, že najvhodnejšou možnosťou je postupné zblížovanie sa otca s maloletou stretávaním sa v neutrálnom prostredí a zo začiatku za prítomnosti matky. Za situácie, že ani nezistil, aké konkrétne kroky v záujme zblíženia sa s dcérou otec urobil a nezistil ani, či, kedy a ako otcovi v tom matka zabránila, resp. neposkytla súčinnosť konštatoval, že nemal tak na základe čoho prijať záver, že došlo k zblíženiu medzi otcom a dcérou a že ich stretnutia v neprítomnosti matky by boli bezproblémové, ako to otec prezentoval. Vzhľadom na uvedené skutočnosti preto akceptoval návrh matky zo dňa 28. 01. 2016 na úpravu styku otca s maloletou a rozhodol o úprave styku spôsobom uvedeným vo výroku rozsudku. Poznamenal tiež, že po tom, čo nedôjde k zblíženiu otca s dcérou, otec sa môže domáhať zmeny úpravy styku, pričom predpokladom úspešnosti je aj odstránenie silných negatívnych emócií medzi rodičmi.

O náhrade trov konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) a žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal, keďže ide o konanie vo veci starostlivosti o maloleté dieťa, ktoré konanie možno začať aj bez návrhu.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie matka v časti, v ktorej bol jej návrh na zvýšenie výživného zamietnutý, ako aj v časti úpravy styku maloletej s otcom. Dôvodila, že výdavky na maloleťu sa zo posledných tri roky zvýšili, zvýšil sa i príjem otca zo zamestnania a z diét, ktorý do konca februára 2015 dosahoval vo výške viac ako 1.000 eur mesačne, pričom tento výhodne plateného zamestnania sa otec vzdal dobrovoľne a bez závažného dôvodu. Vyjadrila presvedčenie, že otec aj v súčasnosti zatajuje svoj príjem, pretože vykonáva prepravu ako vodič pre svoju družku. K otázke úpravy styku uviedla, že otec o maloleťu nejaví záujem, čo maloleťá vníma negatívne a nechce sa s otcom stretávať bez jej prítomnosti. Navyiac otec dieťa pri náhodných stretnutiach ignoruje, na určené stretnutia sa nedostavuje, a preto otcom tvrdený záujem o dieťa označila len za šikanu. Poukazujúc na to, že miesto stretnutia určené súdom prvého stupňa je dom, ktorý oddeľuje rodinné domy rodičov, je v záujme maloletej a vhodnejšie, ako miesto styku stanoviť miesto pred bydliskom maloletej. Žiadala, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutých častiach zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie, resp. aby ho zmenil, zaviazal otca prispievať na výživu maloletej sumou 150 eur mesačne a styk aby sa uskutočňoval v súdom určenom rozsahu, pred bydliskom maloletej.

K odvolaniu matky sa vyjadril kolízny opatrovník, ktorý navrhol rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutých častiach potvrdiť, pridržiavajúc sa svojich predchádzajúcich vyjadrení v konaní pred súdom prvého stupňa. Zdôraznil, že navrhuje napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť, keď prvostupňový súd pri rozhodovaní o zmene výživného vychádzal z odôvodnených potrieb dieťaťa a z možností a schopností oboch rodičov a pri úprave styku otca s maloleťou rozhodol v súčasnosti v najlepšom záujme dieťaťa.

Otec v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že súd prvého stupňa sa v odôvodnení napadnutého rozsudku s matkou tvrdenými skutočnosťami riadne vysporiadal. Mal za to, že matka nezdôvodnila ňou uvádzané zvýšenie potrieb maloletej a poukázal na to, že mu pribudla vyživovacia povinnosť. Poprel tvrdenia matky o jeho nezájume o maloleťu, keď naopak matka vedie maloleťu k negatívnemu postoju k nemu ako k otcovi a znemožňuje mu stýkať sa s dcérou. Konštatoval, že odvolanie matky nie je dôvodné a žiadal rozsudok v napadnutých častiach potvrdiť.

K vyjadreniu otca sa vyjadrila matka písomným podaním, v ktorom uviedla, že svoje tvrdenia o zvýšených výdavkoch na maloleťu zdokladovala, pričom navyiac všeobecný nárast cien nie je potrebné ani dokladovať. Zotrvala na názore, že otec maloletej vykonáva pre svoju priateľku činnosť vodiča za vyššiu sumu než obaja deklarujú, pretože je absurdné, aby otec vykonával prácu za minimálnu mzdu, keď by si mohol nájsť zamestnanie s oveľa vyšším príjmom. Za nepravdivé označila tvrdenie otca, že maloleťu vedie k negatívnemu postoju k nemu.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) prejednal odvolanie matky bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP s verejným vyhlásením rozhodnutia pri splnení si povinnosti upravenej v ust. § 156 ods. 3 OSP, a po preskúmaní rozsudku súdu prvého stupňa a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 212 ods. 2 písm. a) OSP) dospel k záveru, že odvolanie matky je sčasti dôvodné.

V prejednávanej veci konanie začalo na návrh otca, ktorým žiadal zmeniť rozsudok Okresného súdu Nové Zámky č. k. 10P/87/2011-32 zo dňa 17. 01. 2012 v časti výživného a znížiť jeho vyživovaciu povinnosť voči maloletej Y. zo sumy 100 eur mesačne na sumu 50 eur mesačne počnúc dňom právoplatnosti rozsudku. Súčasne žiadal i zmenu rozsudku Okresného súdu Nové Zámky č. k. 7P/31/2013-27 zo dňa 02. 10. 2013, ktorým bola schválená dohoda rodičov o úprave styku otca s maloleťou tak, že je oprávnený stýkať sa s maloleťou každý týždeň v nedeľu od 10.00 hod. do 18.00 hod., každý kalendárny rok 26.12. od 10.00 hod. do 18.00 hod. a každý kalendárny rok druhý augustový týždeň od pondelka od 10.00 hod. do nedele toho týždňa do 18.00 hod. s tým, že matka je povinná mu v určenom čase pred svojim bydliskom maloleťu riadne pripravenú odovzdať a on je povinný v určenom čase na tom istom mieste maloleťu odovzdať matke. Matka v priebehu konania navrhla, aby súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca zo sumy 100 eur mesačne na sumu 150 eur mesačne. Preskúmaným rozsudkom súd prvého stupňa návrh otca na zníženie výživného a návrh matky na zvýšenie výživného zamietol, rodičovskú dohodu o úprave styku otca s maloleťou uzavretú dňa 18. 08. 2015 neschválil a zmenil rozsudok Okresného súdu Nové Zámky č. k. 7P/31/2013-27 zo dňa 02. 10. 2013 tak, že otec je oprávnený stýkať sa s maloleťou Y. H., nar. XX. XX. XXXX za prítomnosti matky každý páry týždeň v sobotu od 14.00 hod. do 17.00 hod., v rovnakom čase každoročne dňa 26. 12. a každý nepárny týždeň

v stredu od 16.30 hod. do 18.30 hod. s tým, že sa v určenom čase stretnú pred domom Z. XXX T. D.. Pre absenciu odvolania účastníkov konania zamietajúci výrok rozhodnutia vo vzťahu k návrhu otca na zníženie jeho vyživovacej povinnosti a výrok o neschválení rodičovskej dohody o úprave styku otca s maloletou nadobudli právoplatnosť a predmetom odvolacieho konania takto sú len odvolaním matky napadnuté jeho zostávajúce časti a na ne nadväzujúci výrok o náhrade trov konania.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do toho času, kým deti nie sú schopné samy sa živiť.

Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (§ 62 ods. 2 Zákona o rodine).

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Vyššie citované zákonné ustanovenia vyjadrujú zásadu, že k zmene dohôd a súdnych rozhodnutí o výživnom môže dôjsť len na základe zmeny pomerov. Táto sa zisťuje porovnávaním okolností dôležitých pre určenie výživného tak v čase skoršieho, ako aj nového rozhodovania súdu. Predpokladom zmeny právoplatného rozhodnutia o výživnom je však závažnejšia zmena pomerov, ktorou sa rozumie len zmena tých okolností na strane či už oprávneného alebo povinného, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom. Takouto zmenou pomerov môže byť zvýšenie nákladov dieťaťa v súvislosti s pribúdajúcim vekom, s fyzickým vyspívaním, formami prípravy na budúce povolanie, ako aj zmena v možnostiach povinného plniť si vyživovaciu povinnosť v doterajšom rozsahu. V tomto prípade pôjde o rozšírenie alebo zúženie vyživovacích povinností povinného, jeho invaliditu, alebo také zvýšenie či zníženie (odôvodnený pokles) jeho zárobku či iných príjmov, prípadne ostatného majetku, ktoré ovplyvní celkovú situáciu povinného, a to nielen na krátky čas.

Súd pri rozhodovaní o zmene výživného musí nielen celistvo zhodnotiť zmeny v pomeroch účastníkov, ale taktiež prihliadnúť aj na vývoj životných nákladov za obdobie, ktoré uplynulo od vydania posledného rozhodnutia o výživnom, tzv. valorizačnú klauzulu zakotvenú v ust. § 78 ods. 3 Zákona o rodine. Rovnako tak musí vychádzať zo všeobecného ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého sa pri rozhodovaní o výživnom prihliada na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Odôvodnené potreby dieťaťa závisia predovšetkým od jeho veku, zdravotného stavu, fyzickej a duševnej vyspelosti, obsahu a spôsobu jeho prípravy na budúce povolanie, od hodnoty jeho majetku, prípadne od výšky vlastných príjmov dieťaťa a sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami, ako aj majetkovými pomermi rodičov. Ak sú tieto obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. V opačnom prípade odôvodnenými sú aj ďalšie potreby dieťaťa, vrátane tvorby úspor, ktoré síce nie sú nevyhnutné, ale so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu prospešné pre všestranný vývoj dieťaťa. Výživné pre dieťa teda slúži nielen na uspokojovanie všetkých jeho odôvodnených hmotných potrieb (jedlo, ošatenie, obuv a pod.), ale aj ďalších potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa (vzdelávanie, príprava na povolanie, kultúrne, športové potreby, rekreačné potreby, tvorba úspor a pod.). Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru. V tejto súvislosti je významné i ust. § 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine, ktoré zakotvuje, že na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Navyše súd prihliada i na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará a rovnako tak berie do úvahy prídavky na deti, ktoré sa sčasti podieľajú na úhrade potrieb detí.

V danej veci súd prvého stupňa sa dôsledne riadil zhora uvedenými zásadami a princípmi, v tomto smere dôsledne a v potrebnom rozsahu zisťoval zmenu pomerov na strane všetkých účastníkov konania, ku ktorej došlo od posledného rozhodovania o výživnom a z takto riadne zisteného skutkového stavu vyvodil i správne právne závery. Nakoľko odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku v časti, ktorou bol zamietnutý návrh matky na zníženie výživného, v ňom uvádzané dôvody duplicitne opakovať nebude a využíjúc postup podľa § 219 ods. 2 OSP sa obmedzuje len na skonštatovanie ich správnosti.

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia len zvýrazňuje, že niet sporu, že manželstvo rodičov maloletej bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky č. k. 10P/87/2011-32 zo dňa 17. 01. 2012, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 30. 01. 2012 a týmto bola schválená i rodičovská dohoda, ktorou bola maloletá zverená do výchovy a opateru matky a otec bol zaviazaný platiť na dieťa výživné vo výške 100 eur mesačne počnúc právoplatnosťou rozsudku. V tej dobe súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z čistého mesačného príjmu otca vo výške 340 eur a z príjmu matky, reprezentovaným rodičovským príspevkom v sume 190,10 eura mesačne. Obaja rodičia mali vyživovaciu povinnosť len k mal. Y.. V čase terajšieho rozhodovania o výživnom matka pracuje ako robotníčka v PD Strekov, kde dosahuje priemerný čistý mesačný zárobok 422,60 eura a je poberateľkou daňového bonusu v sume 21,41 eura, pričom jej ďalšia vyživovacia povinnosť nepribudla. Otec do 28. 02. 2015 bol zamestnancom u U. V. s miestom podnikania Štúrovo, Komenského 215/23 ako vodič s priemerným príjmom 308,34 eura mesačne a za roky 2014 a 2015 čerpal i diéty v celkovej výške 10.502,10 eura (priemerne 750,15 eura mesačne). Pracovný pomer u tohto zamestnávateľa otec ukončil dohodou, od 01. 03. 2015 bol zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie a vznikol mu nárok na výplatu dávky v nezamestnanosti vo výške 12,6603 eura denne. Dňom 04. 05. 2015 otcovi vzniklo oprávnenie vykonávať živnostenskú činnosť s predmetom podnikania - poskytovanie služby vedenia cudzieho motorového vozidla pod obchodným menom S. H. a s miestom podnikania T. D., Z. XXX. Svoju podnikateľskú činnosť mal vykonávať len pre subjekt F. X. - ZIZITRANS za odmenu 300 eur mesačne. Otcovi pribudla vyživovacia povinnosť k mal. I. X., nar. XX. XX. XXXX, pochádzajúcej z jeho pomeru zo F. X., s ktorou žijú v spoločnej domácnosti. S ohľadom na uvedené zistenia v preskúmvanej veci i podľa názoru odvolacieho súdu zaznamenaná zmena pomerov na strane všetkých účastníkov konania však neodôvodňujú zvýšenie (ale tiež ani zníženie) doposiaľ určenej vyživovacej povinnosti otca voči maloletemu dieťaťu. I napriek uplynutiu viac ako 3-ročného obdobia od poslednej úpravy výživného, s čím je spojený prirodzený nárast životných nákladov maloletej, ktoré skutočnosti ako všeobecne platné nie je potrebné ani bližšie dokazovať, nemožno hovoriť o zmene na strane dieťaťa výraznej predovšetkým s ohľadom na jeho predškolský vek a na nadväzujúce odôvodnené potreby detí v tomto období života, ktoré ešte nie sú determinované školskou dochádzkou, mimoškolskou a záujmovou činnosťou, vyžadujúcou si zvýšené náklady. Rovnako tak súd prvého stupňa správne zhodnotil i zmeny v zárobkových a majetkových pomeroch na strane oboch rodičov, ako i na ich možnosti a schopnosti podieľať sa na výžive maloletej, a tiež okolnosť, že potreby maloletej sú čiastočne kryté i rodinnými prídavkami na dieťa a že matka svoju vyživovaciu povinnosť k maloletej čiastočne vyvažuje i svojou osobnou starostlivosťou. V tomto smere je významné, že u matky došlo k podstatnému nárastu v jej zárobkovej sfére oproti poslednému rozhodovaniu o výživnom zo sumy 190,10 eura mesačne na sumu 422,60 eura mesačne a že otcovi pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť k maloletemu dieťaťu za súčasného zachovania úrovne v jeho príjmových pomeroch. Pokiaľ ide o príjem otca za vyššie popísaných okolností (skončenie pracovného pomeru dohodou zo strany otca, následná evidencia uchádzača o zamestnanie, vznik živnostenského oprávnenia) je bez sporu nutné kvalifikovať ako vzdanie sa výhodnejšieho zamestnania zo strany otca a to bez dôležitého dôvodu. Zvlášť, keď odchod zo zamestnania nebol indikovaný jeho zdravotným stavom, prípadne inými, v tomto smere významnými príčinami. Bolo tak na samotnom otcovi, aby svoje rozhodnutie ukončiť pracovný pomer s pravidelným mesačným príjmom korigoval s ohľadom na možnosť i naďalej dosahovať rovnocenný príjem. Súd prvého stupňa preto správne pri rozhodovaní vychádzal nie zo súčasných, otcom preukazovaných zárobkových pomeroch, ale z príjmu, ktorý otec dosahoval u posledného zamestnávateľa. V tejto súvislosti tiež nemožno opomenúť, že otcovi okrem zárobku boli ako vodičovi vykonávajúcemu i prepravu v zahraničí vyplatené diéty, ktoré však nemožno považovať za zložku jeho mzdy, keďže slúžia na zabezpečenie osobných potrieb zamestnanca počas plnenia pracovných úloh v zahraničí. Napriek tomu je notorietou, že ovplyvňujú majetkové pomery rodičov s ohľadom na to, že ich mzda je preto stanovená na úrovni minimálnej mzdy. Posudzujúc však všetky tieto zmeny zistené od posledného rozhodovania o výživnom komplexne odvolací súd považoval návrh matky na zvýšenie výživného za neopodstatnený. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa zamietnutia návrhu matky na zvýšenie výživného na maloletú a v nadväzujúcej časti týkajúcej sa náhrady trov konania ako vecne správny podľa § 219 ods.1 OSP potvrdil, keď súd prvého stupňa vo veci riadne zistil skutkový stav a vyvodil z neho i správny právny záver.

Naproti tomu v odvolaní napadnutej časti týkajúcej sa úpravy styku otca s maloletou musel odvolací súd napadnutý rozsudok zmeniť.

Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 26 zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len Zákon o rodine), ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Vychádzajúc z ust. § 154 ods. 1 OSP je zrejmé, že úprava práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu sa uskutočňuje podľa stavu zisteného v čase rozhodovania súdu. Po tejto úprave však môžu nastať zmeny tak v pomeroch rodičov, ako aj v pomeroch maloletých detí, odôvodňujúce zmenu pôvodného rozhodnutia súdu (dohody rodičov) o výkone ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. Základným predpokladom pre takúto zmenu je zistenie, že od pôvodnej úpravy práv a povinností rodičov k dieťaťu došlo k takej zmene pomerov, ktorá zohľadňujúc záujem maloletého dieťaťa vyžaduje zmenu pôvodnej úpravy.

Styk otca s maloletou bol naposledy upravený rozsudkom č. k. 7P/31/2013-27 zo dňa 02. 10. 2013, právoplatným dňa 02. 10. 2013, ktorým bola schválená dohoda rodičov, podľa ktorej bol otec oprávnený stretávať sa s maloletou každý párný týždeň v nedeľu od 10.00 hod. do 18.00 hod. za prítomnosti matky, v rovnakom čase každý rok dňa 26. 12. a na Veľkonočnú nedeľu. Teraz preskúmaným rozsudkom bol styk otca s maloletou upravený tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou v prítomnosti matky každý párný týždeň v sobotu od 14.00 hod. do 17.00 hod., v rovnakom čase každoročne dňa 26.12. a každý nepárny týždeň v stredu od 16.30 hod. do 18.30 hod. s tým, že sa v určenom čase stretnú pred domom Z. XXX T. D.. Rozsah takto upraveného styku nebol žiadnym z rodičov odvolaním napadnutý, keď matka odvolaním spochybnila len tú časť výroku, ktorou bolo rozhodnuté, že pri realizácii styku sa v určenom čase stretnú matka s maloletou a s otcom pred domom Z. XXX, T. D.. Miesto stretnutia tak súd prvého stupňa určil medzi bydliskami otca a matky, čo v odôvodnení ani bližšie nezdôvodnil. Za situácie, že žiaden z rodičov nenamietal súdom prvého stupňa určený rozsah styku otca s maloletou, pričom tento zodpovedá aj platnej právnej úprave a najmä záujmu dieťaťa s ohľadom na okolnosti danej veci, odvolací súd sa v tejto časti stotožnil s rozsudkom súdu prvého stupňa ako vecne správnej. Je však potrebné prisvedčiť odvolaniu matky, že miesto realizácie styku prvostupňovým súdom určenom pred domom Z. XXX, T. D. nezodpovedá konštantnej rozhodovacej praxi súdov, ktorá pri úprave styku za miesto prevzatia a odovzdania dieťaťa stanovuje pred bydliskom rodiča, ktorému je dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Nič na tom nemení ani skutočnosť, že úprava styku sa uskutočňuje aj v prítomnosti druhého rodiča. Niet tak dôvodu na odklon od tejto praxe, zvlášť pokiaľ za konania nevyšli najavo ani osobitné okolnosti, ktoré by viedli k inému záveru. V neposlednom rade je najmä v záujme maloletej, aby k prevzatíu a odovzdaniu došlo pred jej bydliskom, t. j. v prostredí prirodzenom a známom, aby sa tak čiastočne eliminovalo napätie u dieťaťa a zamedzilo sa nežiaducim situáciám, ktorým by bolo vystavené na ulici pred cudzím domom (napr. meškanie alebo nedostavenie sa otca na styk, zlé poveternostné podmienky atď.). Odvolací súd preto zmenil rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa miesta úpravy styku otca s maloletou tak, že otec si v určenom čase prevezme mal. dieťa pred bydliskom matky a na tom istom mieste ho v určenom i matke odovzdá.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v časti, týkajúcej sa úpravy styku otca s maloletou podľa § 220 OSP zmenil spôsobom uvedeným v enunciaci tohto rozsudku, keďže neboli splnené podmienky pre potvrdenie napadnutého rozsudku (§ 219 OSP), ani pre jeho zrušenie (§ 221 ods. 1 OSP).

O náhrade trov konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1, 2 OSP v spojení s § 146 ods. 1 písm. a/ OSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania, keďže ide o konanie, ktoré mohlo začať i bez návrhu.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerov hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.